

Акт

лісопатологічного обстеження лісових насаджень спеціалізованого комунального підприємства «Райліс», що потребують проведення заходів з поліпшення санітарного стану лісів у 2025 році

16.04.2025

м. Черкаси

Нами, головним спеціалістом відділу лісового господарства, охорони і захисту лісів Центрально – Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства ЗАВАДСЬКОЮ Тетяною, начальником відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист» ДОМАНЧУК Оленою, інженером – лісопатологом I категорії відділу надзору та прогнозу ДСЛП «Херсонлісозахист» ВОВКОМ Володимиром, головним лісничим СКП «Райліс» СИТНИКОМ Анатолієм, майстром лісу Майстерської ділянки №1 ЛУБНЕВСЬКИМ Михайлом, майстром лісу Майстерської ділянки №2 ПРИХОДЬКОМ Юрієм, проведено з 15 по 16 квітня 2025 року лісопатологічне обстеження насаджень СКП «Райліс», з метою здійснення заходів з поліпшення санітарного стану лісів на загальній площі 208,1 га.

Таксаційна характеристика обстежених ділянок відповідно до Проекту організації та розвитку лісового господарства станом на 01.01.2014 року, наведена в таблиці:

Лісництво (урочище)	Номер кварталу	Номер виділу	Площа виділу, гектарів	Номер підвиділу	у тому числі площа, можлива для	Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування							Категорія захисності
						склад	вік, років	повнота	бонітет	середня висота, метрів	середній діаметр, сантиметрів	запас деревостану, куб. метрів на 1	
Майстерська ділянка № 1	6	23	3,4		2,5	10СЗ	61	0,70	1	22	32	325	2
Майстерська ділянка № 1	7	28	2,1			10СЗ	60	0,70	1	22	32	325	2
Майстерська ділянка № 1	7	30	6,0			10СЗ	63	0,60	1	23	32	305	2
Майстерська ділянка № 1	7	34	0,9			10СЗ+БП	63	0,60	1	22	32	310	2
Майстерська ділянка № 1	10	6	2,6			10СЗ	63	0,70	1	21	26	320	3
Майстерська ділянка № 1	10	19	5,3			10СЗ	63	0,70	1	22	26	330	3
Майстерська ділянка № 1	10	28	10,3			10СЗ	63	0,70	1	22	26	330	3
Майстерська ділянка № 1	11	1	2,4			10СЗ+ДЗ	70	0,60	1	25	32	340	3
Майстерська ділянка № 1	11	2	2,1			10СЗ	49	0,70	1А	21	26	320	3
Майстерська ділянка № 1	11	3	4,6			10СЗ	63	0,70	1А	24	26	370	3
Майстерська ділянка № 1	11	6	2,4			10СЗ	47	0,70	1А	21	24	310	3
Майстерська ділянка № 1	11	14	0,2			10СЗ	63	0,70	1	21	26	310	3
Майстерська ділянка № 1	11	15	0,1			10СЗ	63	0,70	1	23	28	350	3
Майстерська ділянка № 1	13	1	10,0			10СЗ	40	0,70	1	16	18	230	3
Майстерська ділянка № 1	13	3	1,6			10СЗ	40	0,70	2	14	16	180	3
Майстерська ділянка № 1	13	7	0,7			10СЗ	55	0,70	1	20	22	290	3
Майстерська ділянка № 1	13	8	6,5			10СЗ	55	0,70	1	20	22	310	3
Майстерська ділянка № 1	14	26	1,0			10СЗ	50	0,70	1	19	20	270	3
Майстерська ділянка № 1	14	27	4,7			10СЗ	55	0,70	1А	22	24	330	3
Майстерська ділянка № 1	14	29	16,8			10СЗ	55	0,70	1	21	24	320	3
Майстерська ділянка № 1	14	32	10,1			10СЗ	60	0,70	1	20	28	270	3

Майстерська дільниця № 1	14	35	10,7			8СЗ(55)1СЗ(65)1СЗ(35)	55	0,70	1	19	24	270	3
Майстерська дільниця № 1	24	5	18,1			7СЗ(55)3СЗ(65)	55	0,70	1А	22	24	345	4
Майстерська дільниця № 1	25	14	6,5			10СЗ	50	0,80	3	14	16	190	3
Майстерська дільниця № 1	26	21	12,0			10СЗ	60	0,70	1	21	26	330	3
Майстерська дільниця № 1	26	25	2,1			10СЗ	60	0,60	1	22	28	270	3
Майстерська дільниця № 1	31	14	15,0			10СЗ	55	0,70	1	19	24	270	4
Майстерська дільниця № 1	32	2	30,0			8СЗ(55)2СЗ (70)	55	0,70	Г	19	22	280	4
Майстерська дільниця № 1	38	13	1,6			10СЗ	66	0,60	1	21	28	290	3
Майстерська дільниця № 1	44	11	5,2			10СЗ+ЛПД+ДЗ+ВЛЧ	56	0,70	1А	23	26	350	3
Майстерська дільниця № 2	66	16	14,0			10СЗ	55	0,70	1	21	26	310	3
Разом:			209,0		2,5								
Всього ВСР по підприємству:					208,1								

З метою визначення причин виникнення патологічних процесів в лісових насадженнях СКП «Райліс», призначення в них заходів з поліпшення санітарного стану лісів, було здійснено лісопатологічне обстеження шляхом візуального обстеження стану дерев, керуючись «Санітарними правилами в лісах України», затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 року № 555.

Обстеженням встановлено:

Представлені для лісопатологічного обстеження лісові насадження із головною породою сосна звичайна та поодинокі з домішками листяних порід, які у вибірку санітарну рубку відбиратись не будуть.

При лісопатологічному обстеженні хвойних насаджень на майстерській дільниці №1 та одна ділянка майстерської дільниці №2 СКП «Райліс» відмічено погіршення санітарного стану дерев в результаті глобальної зміни клімату, зокрема, потеплінням (засуха та відсутність опадів), у зв'язку із чим, склалися сприятливі умови для виникнення пожеж, розповсюдження і розмноження хвороб лісу та стовбурових шкідників.

У хвойних насадженнях вище зазначених дільниць у вибірку санітарну рубку відбираються, дерева сосни звичайної IV – VI категорії санітарного стану: відмираючі, сухостійні, із зрідженою глицею, світло – зеленою, рудою та відсутньою, з поваленими та зламаними в комелі сухостійними стовбурами та завислими на інших деревах, дерева з дугоподібно зігнутими стовбурами, з підірваною кореневою системою, з локальним або повним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїди (соснові лубоїди), вусачі (кореневий коротковусий, рагій ребристий) та златки. Вся пошкоджена стовбуровими шкідниками частина хвойних дерев уражена заболонною синьою гниллю дереворуйнівних грибів, які розвиваються в ходах комах у заболонній частині стовбурів. Посиніння деревини хвойних дерев пов'язане з патогенним грибом офіостомой.

Соснові насадження на ділянці у кварталі 66 виділі 16 пошкоджені низовою пожежею минулих років.

У кварталі 11 виділах 1 та 3 мінусові насадження, де на час обстеження - ослаблені дерева, без приростів, відсталі в рості, з відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками.

Також, вагомою причиною погіршення стану соснових дерев та їх всихання на оглянутих ділянках підприємства є розмноження рослини – напівпаразита омели австрійської. Присутні соснові дерева, в яких крони понад 30 відсотків заселені омелою, відмираючі та загиблі - IV – VI категорії санітарного стану, із блідо – зеленою, рідше - червоною та відсутньою хвоєю, без приростів, суховершинні, з локальним відшаруванням кори, пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїди, вусачі, златки), які будуть відібрані у вибірку санітарну рубку. По підприємству обліковується осередок омели

Згідно «Санітарних правил в лісах України», «дерева з рослинами-напівпаразитами (омелою) III-VI категорій санітарного стану підлягають вирубуванню».

На всіх оглянутих ділянках присутні поодинокі дерева з виразками раку – сірянки. На уражених деревах спостерігається суховершинність, хвоя жовто- зелена або руда, крони зріджені, відсутній приріст. В місцях розвитку виразки раку-сірянки кора відшарована та оголена деревина, на поверхні якої накопичується живиця із зруйнованих смоляних ходів. У вибірково санітарну рубку відбиратимуться дерева, коли рана охоплює понад 1/2 периметра стовбура в нижній частині крони або всохло понад 1/2 крони.

На представлених до огляду соснових ділянках лісовпорядкуванням призначено вибірково санітарну рубку.

Таким чином, в обстежених насадженнях СКП «Райліс» будуть відібрані у вибірково санітарну рубку дерева, пошкоджені пожежею, стовбуровими шкідниками та хворобами лісу, а саме:

- дерева хвойних порід IV – VI категорії, на ділянці, пошкодженій пожежею;
- дерева сосни з локально і повністю відшарованою корою, пошкоджені стовбуровими шкідниками (короїди, вусачі, златки);
- дерева сосни, на яких понад 30 відсотків крони заселено омелою австрійською;
- дерева IV – V категорії санітарного стану, вражені раком – сірянкою..

Характер всихання поодинокий, темп поступовий та різкий, ступінь всихання слабкий.

У рекреаційно – оздоровчих та захисних лісах СКП «Райліс» у вибірково санітарну рубку будуть відібрані дерева з раковими захворюваннями IV - V категорій санітарного стану, згідно «Санітарних правил в лісах України».

При проведенні вибірових санітарних рубок в насадженнях СКП «Райліс» залишати дерева, які виконують важливі біоценотичні функції та зменшення повноти насаджень не повинно бути нижче встановленого показника повноти, згідно «Санітарних правил в лісах України».

На момент обстеження відведення лісових ділянок у вибірково санітарну рубку не проведено.

Висновок:

1. В насадженнях, вражених хворобами та пошкоджених стовбуровими шкідниками лісу, з метою недопущення розмноження та розповсюдження у прилеглих насадженнях стовбурових шкідників, хвороб лісу, провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів, враховуючи стан насаджень, особливості розвитку шкідників.
2. ДСЛП «Херсонлісозахист» рекомендує лісовій охороні СКП «Райліс» здійснювати постійний моніторинг деревостанів з метою швидкого реагування та запобігання поширенню загроз появи ранніх ознак захворювань або шкідників.
3. З метою поліпшення санітарного стану лісів, обстежені насадження потребують проведення **вибірково санітарної рубки на загальній площі 208,1 га.**
4. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів здійснювати з дотриманням вимог «Санітарних правил в лісах України», затверджених постановою КМУ від 27 липня 1995 року № 555.

Акт складений у 3 примірниках.

Головний спеціаліст відділу лісового господарства,
охорони і захисту лісів Центрально – Західного
міжрегіонального управління лісового
та мисливського господарства

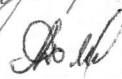
Начальник відділу діагностики ДСЛП «Херсонлісозахист»
Інженер – лісопатолог I категорії відділу надзору та прогнозу
ДСЛП «Херсонлісозахист»

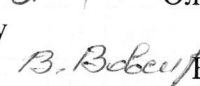
Головний лісничий СКП «Райліс»

Майстер лісу Майстерської ділянки №1

Майстер лісу Майстерської ділянки №2

 Тетяна ЗАВАДСЬКА

 Олена ДОМАНЧУК

 Володимир ВОВК

 Анатолій СИТНИК

 Михайло ЛУБНЕВСЬКИЙ

 Юрій ПРИХОДЬКО